

סרטים

במידבר חסרי-האושר

להשיג: לורנס אוליביה, צ'ארלס לוהטון, פיטר יוסטינוב, טוני קורטיס וג'ין סימונס; מסר את הביצוע לאנשי מיקצוע כמו למשל, הנבאי סטנלי קובריק; והצלילת להנציה את עצמו על הבד כאחד מגדולי המשחוררים. **הכישרון דבק בקוריק**, ספארטאקוס, שנועד להיות סרט-ראווה, הצליח להתעלות מעל לרמה המקובלת בסרטי-מיליונים אלה, קובריק ידע לשלב את הסצינות ההמוניות, המבויימות יצירה בקפדנות, בעיצוב שלם של ה-דמויות ובתיאור רווי-רגש של היחסים ביני-הם. הוא ידע לשמור גם על איוון מתאים, וכך, למרות שרמזו של הסרט אינה אחידה, התקבלה יצירה אפית השומרת ככל האפשר על הדיוק ההיסטורי, בעוד שהצד החוטי ותוכנה הרגשיו-האיאי משלימים זה את זה. בעיקר תרמו להעלאתו של הסרט מעל לסרטי-חיוון, כמו ב'חזרו או עשרת הדיב' רות, שלישית השחקנים האנגליים, אוליביה ליהטון-יוסטינוב.

השפעתם דבקה כנראה גם בניבור הראשי קירק דוגלאס, שמלבד התכונות הגופניות אין לו דבר המכשירו לתפקיד ספארטאקוס, מתעלה על עצמו — אם כי אינו מגיע לדרגת השלושה.

עיבוד סיפורו של פאסט בידי התסריטאי דלטון טרמבו, שדאג להבלית את המשמעי-יות האקטואליות המסתברות מאגדת ספאר-טאקוס, הוסיף לסרט מימד נוסף, שאיננו בנמצא בסרטי-ראווה מקובלים.

תדריך

ואלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ אשר העולם היה ממליץ לראותם:

- **מעון הכתולים** (בן-יהודה — תל-אביב) סרט-החזקה הפיוטית של גאון ה-קולנוע השוודי, אינגמר ברגמן (העולם הזה 1230). באלדה שהדית עתיקה מימי הביניים, על נקמתו של בעל אחוזה ברועי-עיונים ש-אנסו ורצחו את בתו, יצירה קולנועית נו-עות ובעלת עוצמה, שכל סצינה בה מהחה מלאכת-מחשבת קולנועית.
- **קאפו** (ארמון-דוד — תל-אביב; חן — ירושלים; מאי — חיפה) המאבק לחיים של נערה יהודיה בתוך מתנה-ריכוז נאצי ההופכת לקאפו בתיקה להינצל. סרואן שטראסברג, עמנואלה ריבה ולורנץ טרציה.
- **נווד זנאון** (ארמון — חיפה) אלק גינס מבריק בסאטירה נלבת על צייר מטר-רף, המהחה אנדרטה לכל גאוני-העולם ש-אין מבינים אותם.
- **ער כלות הנשימה** (פאר — חיפה) ז'אן פול בלמונו רוצה, גונב ומחזר אחרי ג'ין סיברג בספור אכסיסצנטיאלי, המשמש נושא לסרט-בשורה של ז'אן גודאר.

יוצאי-דופן ב'יוצאי דופן' * האושר ברח

יוצאי דופן (ירון — תל-אביב; ארצות-הברית) מוגש לקהל הצופים כמערבון עמוס כוכבים וגדוש פעילות פראית. הצופים שנתפתו לקבלו בתור שכזה, יוצאים מאוכז-בים. כי הסרט אינו אלא יצירה פילוסופית עמוקה, בה חברו יחד כישרונותיהם של ארתור ("ציד המכשפות") מילר — שזה לו תסריטו הראשון — והנבאי ג'ון ("המלכה האפריקאית") יוסטון.

הנפשות הפועלות בעלילת הסרט — ה-אנשים וסוסיה-פרא כאחד — אינן אלא סמלים. והסיפור על צייד סוסיה-פרא אינו אלא השלכה של הסיפור הנצחי של אנשים היוצאים לצוד את אושרם ואת חירותם הפנימית.

אושר וסוסים. בחלקו הראשון של הסרט מתקבצת קבוצת הציידים. כל אחד מהם הוא יוצאי-דופן לגבי מקובלות החברה; אלא שבסופו של דבר מסתבר שכולם יחד מאפיינים טיפוס מצוי ונפוץ בכל חברה.

כל אחד מיוצאי-הדופן תלוש וחי על עברו. מארילין מוגרו היא גרושה, המחפשת את הגבר שאמר לה כי הוא מרכין ראשו בפניה. קלארק גיבל הוא בוקר וצייד סוסי-פרא, אשר לא נשאר לו עוד סוסי-פרא; הסוסים המעטים שהוא בכל זאת צד, הוא נאלץ למכור כבשר-שימורים למאכל-כלבים.

מונטגומרי קליפט הוא ילד שהיה תלוי באביו ומחפש אחר תחליף לאב המת. אילי ואלאק, טייס קרבי שאשתו נפטרה בשעת צירייליה, עדיין חי על זיכרונות-עברו. תלמה ריטר, גרושה מזדקנת, משכירה חד-רים לגרושות צעירות, כדי להתחלק עימן בחיותיהן. מה ששותף להם, היא תכונה אחת: "כולנו גוססים" כפי שאומרת מארי-לין מוגרו באחת הסצינות.

החבורה נפגשת בעיר הגרושין רינו, יוצאת לחפש אשליות במדבריות ההרים של נאבדה, לרדוף שם אחרי אושרם. מסתבר לכל אחד מהם, שכבוש האושר תלוי באוב-דן אושרם של אחרים, במקרה זה סוסי-הפרא. והם חוזרים למקום ממנו יצאו אל הצייד.

הסצינות הניפלאות ביותר של הסרט הן, כמובן, סצינות החיפושים וההתפכחות, ה-מתבטאת בתיאורי צייד סוסי הפרא במדבר. כאן הצליח יוסטון להפיק קיטעי-צילום ומשחק רבי-עוצמה, שיש בהם אופי משכר. יתכן שהיה הגיון לבחור דווקא בשחקנים יוצאי-דופן, לגילום הדמויות יוצאות-הדופן. כל אחד מהמשת בעלי התפקידים הראשיים הוא כזה. אלא שלא כולם הצליחו במידה שווה. דווקא הלא-כוכבים ואלאק וריטר מתעלים במשחקם. גיבל, אשר שבק חיים בסוף ההסרטה, נראה מאלץ וכבד. מארילין מוגרו, שהתגרשה אחרי ההסרטה ממחבר הסרט, דומה ברובו של הסרט לכובת-חסינה שבירה, הופכת בשר ודם רק לקראת הסוף. מונטגומרי קליפט הוא חסר-האופי מכולם.

למרות שאין סרט זה נמנה על יצירות האמנות ההוליוודיות הטיפוסיות — ואולי דווקא משום כך — כדי לראותו.

ראווה ותוכן

ספארטאקוס (אופיר — תל-אביב; ארצות-הברית) הוא העבר הטאקטי מנהיג מרד העבדים הגדול ביותר בהיסטוריה, לפני אלפיים ושלושים שנה, בקירוב. כמו משה העברי במצרים, נהג ספארטאקוס המון של 100 אלף עבדים שהשתחררו מעול הרומאים, ניסה להעביר אותם בים לסיציליה ומשם — להחזירם לארצותיהם.

תוך תקופה של כמה חודשים, הצליח להקים מהמון העבדים צבא מאורגן, שהביס במספר קרבות את לגיונות רומי. אלא שכאשר עמד בפני חציית הים, לא התרחש לו אותו נסי-משה. הסיציליאנים, שהבטיחו לו להעביר את אנשיו באוניותיהם, בגדו — והוא הובס כאשר פנה עם צבאו, מחוסר ברירה, וביקש לעלות על רומי.

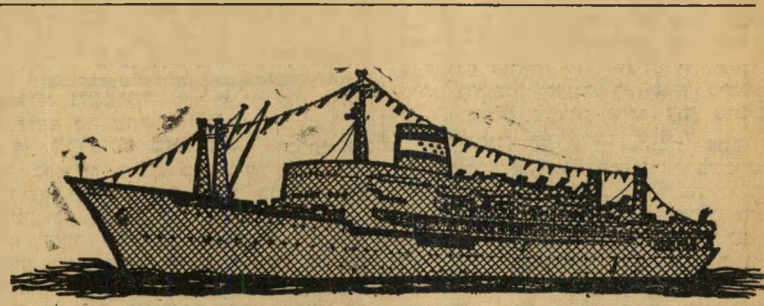
סיפור היסטורי ססגוני זה שימש אתגר לסופרים רבים. מביין ספריהם, היצירה האנו-שת והמרתקת ביותר היא זו של הסופר השמאלני הווארד ("אחי גיבורי התחילה") פאסט. ספק אם מישהו היה מעז להפוך יצירה זו לסרט, לולי דבק בשחקן הוליוודי בינוני הדיבוק לגלם את דמות של ספארטא-קוס. קירק דוגלאס, לוליין קירקס לשעבר, צבר מספיק כסף כדי להרשות לעצמו את התענוג.

הוא שגר את טובי השחקנים שיכול היה

פרסום פלעסק

ספי שתי... ותהנו...

טבעי ומופסטר

גם אתה יכול להרשות לעצמך

טיול יפה לחוץ-לארץ

לפי תכנית ב' שלנו

הסכמים בינלאומיים עם כל מרכזי התיירות מאפשרים לנו להציע

טיולים לאירופה בקיץ 1961

במחירים עממיים

ב-4-8 תשלומים חדשיים

הטיולים הבאים:

לקפריסין — יוון — איטליה — צרפת — שוויצריה — אוסטריה

כ"כ טיול לימודי (21 ימים) לפירנצה, איטליה.

— מספר המשתתפים מוגבל —

פרטים והרשמה אצל:

אחים אברהמוף

חברה לתיירות ולנסיעות

תל-אביב, רח' אחוזת בית 3; טל. 65265 — 65217/8